



Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn & Sport
Directie Maatschappelijke Ondersteuning
T.a.v. mevrouw M.I. Roelofs
Vereniging Nederlandse Gemeenten
Directie Beleid Inclusieve Samenleving
T.a.v. mevrouw A. Rabarison

Betreft: meerkostenregeling Wmo 2021/ 2022

Utrecht/ Houten, 21 maart 2022

Geachte mevrouw Roelofs,
Geachte mevrouw Rabarison,

Vanuit de Wmo zetten zorgaanbieders zich dagelijks in om betekenis vol meedoen voor iedereen mogelijk te maken en zoveel mogelijk mensen zelfstandig te kunnen laten wonen. Na de eerste lockdown is gebleken dat de gevolgen van afschalen en het op afstand bieden van zorg en ondersteuning enorme impact heeft gehad op thuissituaties. Denk aan de sluiting van dagbesteding, overbelaste mantelzorgers en het ontbreken van de signaalfunctie achter de voordeur. Zorgaanbieders hebben de schouders eronder gezet en zoveel als mogelijk zorg continuïteit geboden om zwaardere zorg te voorkomen.

Ook in deze fase van de pandemie stellen zorgaanbieders zich flexibel op om in samenwerking en met creatieve inzet de zorg en ondersteuning te kunnen blijven leveren. Ze kampen nog steeds onverminderd met een hoog (ziekte)verzuim als gevolg van het hoge aantal besmettingen. Ze zijn genooddaakt om personele meerkosten te maken door vervangend personeel in te zetten.

Vanuit onze leden bereiken ons signalen waarbij de opgevoerde personele meerkosten 2021 door gemeenten (deels) worden afgekeurd, meerkosten die onmiskenbaar voortvloeien uit covid en samenhangen met de inspanning om zorg en ondersteuning zo goed mogelijk te continueren.



Voor betrokken ondernemers.

Afspraken

Het Rijk heeft kort na het uitbreken van de coronacrisis met de VNG afspraken gemaakt over continuïteit van zorg en het zorglandschap door het vergoeden van meerkosten en een continuïteitsbijdrage. De regeling voor de meerkosten is daarbij – met kleine aanpassingen – doorgezet naar 2021 en nu ook 2022. De gemeenten zijn daarbij opgeroepen om aanbieders te compenseren voor de meerkosten en hebben hiervoor van het Rijk ook een vergoeding ontvangen. Daarnaast was er in 2020 een landelijke generieke continuïteitsregeling. Voor 2021 is dit, in tegenstelling tot (deels) de Zvw en Wlz, niet toegekend en wordt door de VNG de oproep aan gemeenten gedaan om maatwerk te verlenen als de continuïteit van een zorgaanbieder in het geding is.

Concrete signalen

ActiZ en Zorgthuisnl ontvangen echter signalen dat de vergoeding van de meerkosten in 2021 moeizaam verlopen; soms worden deze wel toegekend, maar in veel gevallen is dit niet of slechts deels het geval. Hiermee wordt het doel van de regeling ondermijnd, namelijk continuïteit van zorg(landschap) voor de langere termijn.

Concreet gaat het om (o.a.) de volgende punten:

- Er is veel discussie over de meerkosten a.g.v. het hoge ziekteverzuim. Soms wordt dit niet vergoed of enkel voor zover extern personeel wordt ingehuurd en niet als eigen medewerkers extra worden ingezet (terwijl dit laatste goedkoper en veelal ook sneller realiseerbaar is).
- Discussie over de vraag of het hogere ziekteverzuim gevolg is van covid. Echter, of het gevolg is van covid is niet vast te stellen (de AVG laat niet toe de oorzaak van ziekteverzuim te vragen), en dus alleen benaderbaar door het verschil met ziekteverzuim in de periode voor corona te nemen. Bovendien is niet alle verzuim ook ziekteverzuim; quarantaine leidt tot verzuim (niet mogen werken bij kwetsbare burgers), maar valt buiten het ziekteverzuim.
- Onduidelijkheid over hoe extra inzet onderbouwd moet worden. Voor de Wlz (en Zvw) zijn hiervoor duidelijke richtlijnen (met als referentieperiode 2019). Voor de Wmo blijkt dit voor meerderlei uitleg vatbaar.
- Betaling van meerkosten lijkt erg afhankelijk van compensatie van het Rijk. Op zich begrijpelijk dat gemeenten afwachten of wat zij van het Rijk krijgen voldoende is om de verzoeken te honoreren; de vraag is wel of het leggen van de risico's voor voldoende compensatie in lijn is met eerdere toezeggingen van het Rijk – ook richting aanbieders. Bovendien leidt het lange wachten op uitsluitsel of en zo ja, in welke mate meerkosten worden vergoed tot forse voorfinanciering door zorgorganisaties.



Voor betrokken ondernemers.

Ons verzoek is of we over deze signalen overleg kunnen hebben om tot aanvullende afspraken of nadere inhoudelijke duiding van de afspraken te komen die tegemoet komen aan deze signalen en recht doen aan de bedoeling van de regeling. Daarbij is ons voorstel om zo veel mogelijk aan te sluiten bij definities/werkwijzen die ontwikkeld zijn in de Wlz, zodat ook in het toerekenen van meerkosten het consistent naar de verschillende domeinen toegerekend kan worden.

Deze nader overeen te komen aanvullende afspraken of inhoudelijke duiding van de gemaakte afspraken zal daarbij indringend gecommuniceerd moeten worden naar gemeenten wil het effect kunnen sorteren in de compensaties van gemeenten naar aanbieders.

Een uitnodiging voor een gesprek zien wij graag op korte termijn tegemoet.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Wouter van Soest', with a long horizontal stroke extending to the right.

Wouter van Soest
Directeur Actiz

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Hans Buijning', with a large loop and a horizontal stroke.

Hans Buijning
Bestuurder Zorgthuisnl